

Rautasulfaatti

Päiväys: 22.1.2009

Edellinen päiväys: -

1. AINEEN TAI VALMISTEEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Kemikaalin tunnistustiedot****1.1.1 Kauppanimi**
Rautasulfaatti**1.1.2 Tunnuskoodi**
FESU-COP-SB, FESU-COP-SB.**1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus****1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**
Vedenkäsittelykemikaali, maalien valmistus.**1.3 Valmistajan, maahantuojaan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot****1.3.1 Valmistaja, maahantuoja tai muu toiminnanharjoittaja**
Sateenkaarivärit Oy**1.3.2 Yhteystiedot**

Postiosoite	Lumikintie 6
Postinumero ja -toimipaikka	37830 Viiala Suomi
Puhelin	032652771
Telefax	032652771
Sähköposti	sateenkaarivarit@pp.inet.fi

2. VAARAN YKSILÖINTI

Xn; Haitallinen. Terveydelle haitallista nieltynä. Ärsyttää silmiä, hengityselimiä ja ihoa.

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat**

3.1.1 CAS/EY-numero ja rek.nro	3.1.2 Aineosan nimi	3.1.3 Pitoisuus	3.1.4 Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
7720-78-7	Ferrosulfaatti	92,5 - 96,5 %	Xn; R22-38
7664-93-9	Rikkihappo... %	< 0,6 %	C; R35
7785-87-7	Mangaanisulfaatti	< 0,25 %	Xn; R48/20/22;N; R51-53

4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.2 Hengitys**

Siirrettävä raittiiseen ilmaan.

4.3 Iho

Roiskeet huuhdeltava välittömästi saippualla ja runsaalla vedellä, sekä riisuttava tahriintuneet vaatteet ja kengät.

4.4 Roiskeet silmiin

Huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä, myös silmäluomien alta, vähintään 15 min. ajan. Otettava yhteys lääkäriin.

4.5 Nieleminen

Ei saa oksennuttaa. Juotava vettä varoimenpiteenä. Otettava yhteys lääkäriin.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1 Sopivat sammutusaineet**

Tuote itsessään ei pala. Käytä ympäristöön sopivia sammutusmenetelmiä.

Rautasulfaatti

Päiväys: 22.1.2009

Edellinen päiväys: -

- 5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa**
Kuumentuminen voi vapauttaa haitallisia kaasuja.
- 5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten**
Käytettävä paineilmalaitetta ja suojapukua.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

- 6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä**
Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta. Käytettävä henkilökohtaisia suojavarusteita.
- 6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä**
Ei saa huuhdella pintaveteen tai jätevesiviemäriin.
- 6.3 Puhdistusohjeet**
Laimennettava runsaalla vedellä. Neutraloitava käyttäen kalkkia. Kerätään ja siirretään asianmukaisesti merkittyihin astioihin.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

- 7.1 Käsittely**
Järjestettävä riittävä ilmanvaihto ja/tai imu työtiloihin. Varottava aineen joutumista iholle, silmiin ja vaatteisiin. Vältettävä pölyn muodostumista.
- 7.2 Varastointi**
Säilytettävä tiiviisti suljettuna kuivassa, viileässä ja hyvin ilmastoidussa tilassa. Säilytettävä alkuperäispakkauksessa.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

- 8.2 Altistumisen ehkäiseminen**
- 8.2.1 Työperäisen altistumisen torjunta**
Kädet pestävä ennen taukoja ja työpäivän jälkeen. Tahriintunut vaatetus pestään ennen seuraavaa käyttöä.
- 8.2.1.1 Hengityksensuojaus**
Käytetään sopivaa hengityslaitetta, mikäli ilmastointi on riittämätön. P2 suodattimella varustettu hengityssuojain.
- 8.2.1.2 Käsiensuojaus**
Kumi- tai muovikäsineet.
- 8.2.1.3 Silmiensuojaus**
EN 166n mukaiset sivusuojilla varustetut suojalasit.
- 8.2.1.4 Ihonsuojaus**
Käytettävä sopivaa suojavarustusta.
- 8.2.2 Ympäristöaltistuksen ehkäiseminen**
Ei saa päästää ympäristöön.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

- 9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)**
Kiinteä, kiteinen, vaaleanvihreä, ilman vaikutuksesta ruskeaksi muuttuva, rauta.
- 9.2 Terveiden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot**
- 9.2.1 pH** > 1 (10 %-liuos pH=3 - 4)
- 9.2.8 Suhteellinen tiheys** Bulkkitiheys: 850 - 950 kg/m³
- 9.2.9 Liukoisuus**
- 9.2.9.1 Vesiliukoisuus** 570 g/l (20 astettaC)
- 9.3 Muut tiedot**
Sulamispiste/sulamisalue: 64 astetta C

Rautasulfaatti

Päiväys: 22.1.2009

Edellinen päiväys: -

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

- 10.1 Vältettävät olosuhteet**
Kuumuus, liekit ja kipinät.
- 10.2 Vältettävät materiaalit**
Metallit, emäkset.
- 10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet**
Rikkioksidit.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

- 11.1 Väitön myrkyllisyys**
LD50/suun kautta/rotta = 319 mg/kg, LD50/suun kautta/hiiri = 680 mg/kg
- 11.2 Ärsyttävyyys ja syövyttävyyys**
Ärsyttää silmiä, hengityselimiä ja ihoa.
- 11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin**
Pitkäaikainen ihokosketus voi aiheuttaa ihon ärsytystä. Nieleminen voi aiheuttaa limakalvojen ärsytystä, ylähengitysteiden ärsytystä, sekä vatsalaukun ja ohutsuolistoseudun häiriöitä.

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

- 12.1 Ekotoksisuus**
- 12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**
Ferrosulfaatti: EC50/96 h/Crangonyx pseudogracilus = 95 mg/l
- 12.3 Pysyvyys ja hajoavuus**
- 12.3.1 Biologinen hajoavuus**
Biologisen hajoamisen määritelmät eivät sovi epäorgaanisille aineille.
- 12.4 Biokertyvyys**
Ei biokerry.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT**14. KULJETUSTIEDOT**

- 14.3 Maakuljetukset**
- 14.3.3 Rahtikirjan mukainen nimitys** Rautasulfaatti
- 14.3.4 Muita tietoja** Ei ADR/RIDn, ADNrn, IMDG-koodin, ICAO/IATA-säädösten tarkoittamia vaarallisia aineita.
- 14.4 Merikuljetukset**
- 14.4.2 Oikea tekninen nimi**
- Merta saastuttava aine** no

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

- 15.1 Varoitusetiketin tietoja**
- 15.1.1 Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi**
Xn Haitallinen
- 15.1.2 Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet**
Ferrosulfaatti, Rikkihappo, Mangaanisulfaatti.
- 15.1.3 R-lausekkeet**

Rautasulfaatti

Päiväys: 22.1.2009

Edellinen päiväys: -

	R22	Terveydelle haitallista nieltynä.
	R36/37/38	Ärsyttää silmiä, hengityselimiä ja ihoa.
15.1.4	S-lausekkeet	
	S2	Säilytettävä lasten ulottumattomissa.
	S13	Ei saa säilyttää yhdessä elintarvikkeiden eikä eläinravinnon kanssa.
	S46	Jos ainetta on nielty, hakeuduttava heti lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.

16. MUUT TIEDOT**16.1 Luettelo kemikaalia koskevista R-lausekkeista**

	R35	Voimakkaasti syövyttävää.
	R48/20/22	Terveydelle haitallista: pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle hengitettynä ja nieltynä.
	R51	Myrkyllistä vesieliöille.
	R53	Voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
	R38	Ärsyttää ihoa.
	R22	Terveydelle haitallista nieltynä.
	R36/37/38	Ärsyttää silmiä, hengityselimiä ja ihoa.

16.5 Käytetyt tietolähteet

Algol Chemicals, Käyttöturvallisuustiedotteet.